

Ý NGHĨA NHAN ĐỀ CỦA MỘT SỐ TÁC PHẨM**Văn bản 1: HOÀNG LÊ NHẤT THỐNG CHÍ - NGÔ GIA VĂN PHÁI**

- Là cuốn tiểu thuyết ghi chép về sự thống nhất của vương triều nhà Lê vào thời điểm Tây Sơn diệt Trịnh, trả lại Bắc Hà cho vua Lê.

Văn bản 2: ĐỒNG CHÍ - CHÍNH HỮU

- *Đồng chí*: Những người có cùng chí hướng, lí tưởng - đây được coi là tên gọi của một tình cảm mới, đặc biệt xuất hiện và phổ biến trong những năm cách mạng và kháng chiến.

- *Tình đồng chí* là cốt lõi, là bản chất sâu xa của sự gắn bó giữa những người lính cách mạng. Tình đồng chí đã giúp người lính vượt lên trên mọi huỷ diệt của chiến tranh, bom đạn quân thù.

Văn bản 3: BÀI THƠ VỀ TIẾU ĐỘI XE KHÔNG KÍNH - PHẠM TIẾN DUẬT

- Nhan đề dài tưởng như có chỗ thừa, nhưng lại thu hút người đọc ở cái vẻ lạ, độc đáo của nó. Nhan đề bài thơ đã làm nổi bật một hình ảnh rất độc đáo của toàn bài và đó là hình ảnh hiem gặp trong thơ - hình ảnh *những chiếc xe không kính*.

- Về khác lạ còn ở hai chữ “*Bài thơ*” như sự khẳng định chất thơ của hiện thực, của tuổi trẻ hiên ngang, dũng cảm, vượt lên nhiều thiếu thốn, hiểm nguy của chiến tranh. Hai chữ bài thơ cho thấy rõ hơn cách nhìn, cách khai thác hiện thực của tác giả.

Văn bản 4: MÙA XUÂN NHỎ NHỎ - THANH HẢI

- Nhan đề bài thơ là một sáng tạo độc đáo, một phát hiện mới mẻ của nhà thơ. Nó thể hiện quan điểm về sự thống nhất giữa cái riêng và cái chung, giữa cái cá nhân và cái cộng đồng. *Mùa xuân nhỏ nhỏ* còn thể hiện nguyện ước chân thành của Thanh Hải, ông muốn sống đẹp, sống với tất cả sức sống tươi trẻ của mình, muốn được cống hiến những gì tinh túy nhất, tốt đẹp nhất mình cho cuộc đời chung.

Văn bản 5: LÀNG - KIM LÂN

Tại sao Kim Lân lại đặt tên cho văn bản của mình là *Làng* chứ không phải là *Làng chợ Dầu* ?

- Đặt tên “*Làng*” mà không phải là “*Làng chợ Dầu*” vì nếu thế thì vấn đề tác giả đề cập tới chỉ nằm trong phạm vi nhỏ hẹp của một làng cụ thể. Đặt tên là “*Làng*” vì truyện đã khai thác một tình cảm bao trùm, phổ biến của người nông dân Việt Nam thời kì đầu của cuộc kháng chiến chống Pháp: Tình yêu làng quê gắn liền với lòng yêu nước và tinh thần kháng chiến

Văn bản 6: LẶNG LẼ SA PA- NGUYỄN THÀNH LONG

- *Lặng lẽ Sa Pa*, đó chỉ là cái vẻ lặng lẽ bên ngoài của một nơi ít người đến, nhưng thực ra nó lại không lặng lẽ chút nào, bởi đằng sau cái vẻ lặng lẽ của Sa Pa là cuộc sống sôi nổi của những con người đầy trách nhiệm đối với công việc, đối với đất nước, với mọi người mà tiêu biểu là anh thanh niên làm công tác khí tượng một mình trên đỉnh núi cao. Trong cái không khí lặng im của Sa Pa. Sa Pa mà nhắc tới người ta chỉ nghĩ đến

chuyện nghỉ ngơi lại có những con người ngày đêm lao động hăng say, miệt mài lặng lẽ, âm thầm, cống hiến cho đất nước.

Văn bản 7: ÁNH TRĂNG - NGUYỄN DUY

- *Ánh trăng* chỉ một thứ ánh sáng dịu hiền, ánh sáng ấy có thể len lỏi vào những nơi khuất lấp trong tâm hồn con người để thức tỉnh họ nhận ra những điều sai trái, hướng con người ta đến với những giá trị đích thực của cuộc sống. Nhan đề bài thơ mang ý nghĩa biểu tượng - *ánh trăng* như ánh sáng của hàng nghìn nến đã thấp sáng lên một góc tối của con người, thức tỉnh sự ngu quên của con người về nghĩa tình thủy chung với quá khứ, với những năm tháng gian lao nhưng rất hào hùng của cuộc đời người lính.

Văn bản 8: NHỮNG NGÔI SAO XA XÔI - LÊ MINH KHUÊ

- Nhan đề *Những ngôi sao xa xôi* mang ý nghĩa ẩn dụ. Hình ảnh Những ngôi sao gợi liên tưởng về những tâm hồn hồn nhiên đầy mơ mộng và lãng mạn của những nữ thanh niên xung phong trẻ tuổi chiến đấu trên tuyến đường Trường Sơn trong những năm kháng chiến chống Mỹ. Những nữ thanh niên xung phong như những ngôi sao xa xôi tỏa ánh sáng lấp lánh trên bầu trời. Phần cuối truyện ngắn, hình ảnh Những ngôi sao xuất hiện trong cảm xúc hồn nhiên mơ mộng của Phương Định - Ngôi sao trên bầu trời thành phố, ánh điện như những ngôi sao trong xứ sở thần tiên của những câu chuyện cổ tích.

Văn bản 9: CHIẾC LƯỢC NGÀ- NGUYỄN QUANG SÁNG

- Hình ảnh *chiếc lược ngà* xuyên suốt toàn bộ câu chuyện, nó là cầu nối tình cảm của cha con ông Sáu. *Chiếc lược ngà* là vật kỷ niệm của người cha yêu thương vô cùng để lại cho con trước lúc hy sinh. Với ông Sáu, *chiếc lược ngà* như phần nào gỡ mối tâm trạng của ông trong những ngày ở chiến khu. *Chiếc lược ngà* còn là minh chứng cho tình cảm giữa hai cha con ông Sáu => chiếc lược của hi vọng và niềm tin, là quà tặng của người đã khuất...